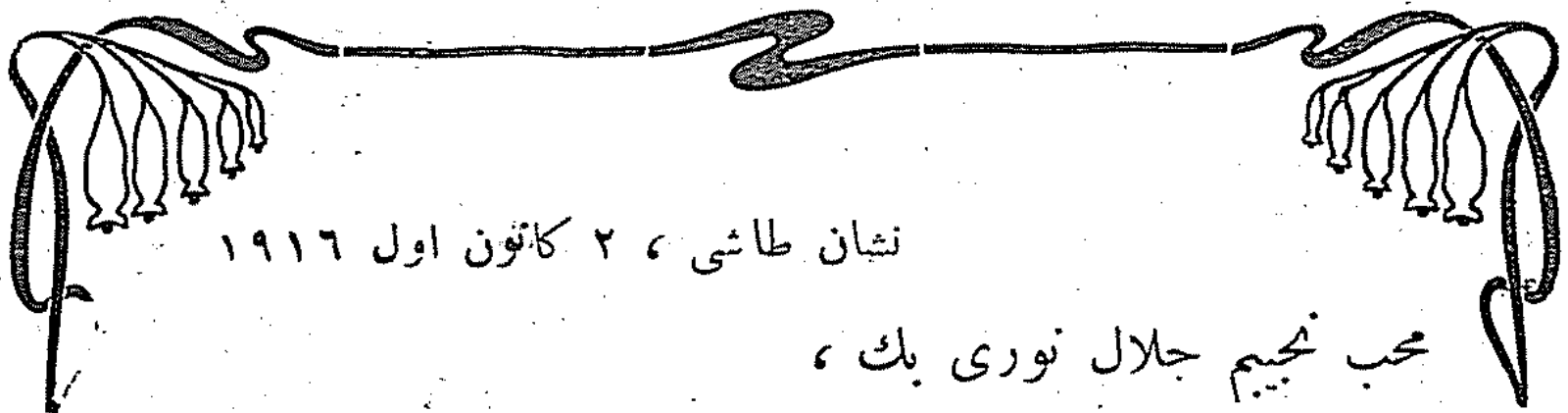

ادبیات عمومی و تجربی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی و علمی غزته‌در

جلد : ۱

سنه : ۱ ۲۰ صفر ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۳ کانون اول ۱۳۳۲ نومرو ۷

نشان طاشی ، ۲ کانون اول ۱۹۱۶

محب نجیم جلال نوری بك ،

« ادبیات عمومی مجموعه سی » نك ایلک نسخه‌سی اوقورکن ، بر صحیفه‌سنده کی اجوبه‌دن طولانی
رنجیده ذوق اولدیغنی سزدن کتم ایتمشدم . دائماً استقباله و دائماً کاله معطوف اولسنی ایستدیگم
انظار ذکا کزی ، شونک بونک انقاز ضلالی اوزرنده بر دقیقه ، بر ثانیه اولسون کزینیر کورمک
بی متأثر و مشتکی ایدر .

فقط نسخ‌تالیه ؛ انفعالی تسکین‌ایله آرزولرمی تطمین ایتدی . احتوا ایتدیکی مباحث ، اصحاب
اختصاص طرفندن مدققانه یازلمش ؛ حادثات جاریه‌بی کونی کونه تعقیب ایدر بر مجموعه‌یه بوقومک
احتیاجی واردر . او یله ظن ایدیور و کوریورم که « ادبیات عمومی مجموعه سی » اواحتیاجک مطرد بر واسطه
استیفاسی اوله‌جق . بوعاجزی معاونین قلمیه‌سندن زیاده ، قارئین متشکرها سی میاننده کوررسه جداً
افتخار ایدرم .

هر مقاله کی اوچنجی نسخه‌ده کی (چیچک انجمن داشی) بندینی ده دقتله اوقودم . اجداد منک
مفاخره‌حسیه‌سی میاننده بحق لائق تعداد اولان شکوفه پرستلک حقنده تدقیقات دورادوره مستند
معلومات ایله جواد رشدی بك تاریخمزه خدمت ایدیور . لاله‌حقنده کی تدقیقاتی نه قدر قیمتمدار! . .
کاشکی (لاله) نك ادبیات ایله مناسبتی تدقیق و تعیین ایده‌جک بر صاحب همت دها اولسه !
شوکت بحارینک ،

زان برق بی نمود جهان لاله‌زار شد
کلشن پراز کل است و بهار از میان گم‌است ! . . .

سگدا !

بوکون سنڭ کي بر سحر آنه مالک یوق؟
 او حسن حا که هیچ ممالک اجنبی یوق
 عروق حاضره برله شدی پایتختکده
 بوتون محاسن مغروره قالدی تحتکده
 بوتون حساس دنیای انسلابه ویرن
 بوتون نفائس علیای انقلابه ویرن
 بوتون بلد خیالاتی ، پارلاق اذهانی
 فنون نقر و تصاویری ، شعری ، آلهانی
 تقلباته زمین ایله یں سماوی سنڭ
 هراقلاب سماری بی یرده حاوی سنڭ
 یاپار فسون ترک هر سراپی بر عمان
 محیط جلوه که عمانلر استیمان
 قبول ایدرسه که اگر بنم ده روحم وار
 اوزوح ایچنده بنم واقعا جروحم وار . . .

— ارن کوی — وداو عرفی

تاریخ سیاسیده

ملیت مسئلهسی

۱

اون دوقوزنجی عصرکاک بویوک سجه تاریخیه سی ، حرکات ملیه نك اسکی آوروپا خریطه سنده کی
 تعدیلاته اولان تأثیریدر؛ بواعبار ایله ، کچن یوزسنه نك اعصار سائرده دن فرقی ، یکانه ملیت عصری
 اولماسیدر. اوزمان آوروپانك هان هر طرفنده هرکون برقیام اولمش ، ملی محاربه لرئنده ایسه نهرلرجه
 قان آقشدی ! بز ، بومدهش قاصرغانك ناصیل کچدیکنندن اولدجه یخبرز ؛ چونکه زمان و مکان

اعتباریله، لسانزده تدقیق ایدلدی. بونکله بوندن صوکره کی مقاله لر، بونقطه نك تجربه ایضا حیدر. دنیانك حیات سیاسیة سنده حرکات ملیه نك اهمیتی پك یکی، فقط حی ملی پك اسکیدر. لسانی، عنعناتی، محیط و حیاتی مشترک اولانلر، تاریخك هر دورنده ملیته متحس اولشلردی، و بو حس، اطرافنده اجنبی بولونان هر ملتده واردی. فقط اجنیکیریزلک، بوشکل ابتدائیسنده، هیچ بر مؤسسه سیاسیة نك ابتدا ایدمیه چکی بر حس مېمیدی. اون دو قوزنجی عصره قدر دوام ایدن بوحال اثناسنده، آوروپا حیات سیاسیة سنی، دین و خاندان مربوطیتی شکلنده بوس بوتون باشقه حیات اداره ایدیوردی.

حرکات ملیه ایسه، حس ملینك بر فکر سیاسی شکلی آلدیغی زمان باشلامشدی؛ اوندن اعتباراً، حکومت، اشتراك حیات ایله، یاخود عینی غایه سیاسیة ایله متحد بر هیئتک مؤسسه مشترکسی عد اولونمشدر. بویکی اعتقادك تأثیریلر، دولتک ملتہ ابتناء تأسمی، حکومتک عینی عرق افرادندن ترکی، مملکتک عینی ملتہ مسکون اولیاسی آرزو ایدلدی.

بو حیاتک حیات عمومیة تاریخ نفوذی، هر مملکتک سوبه اجتماعیة سیله متناسباً اختلاف ایدر؛ اونقطه نظر دن، ملت مسئله سی محیط اعتباریله تدقیق اولونمالیدر. هر حالده، اولاک متمدن یرلرده، اهلینك حکومتہ اشتراکندن اعتباراً باشلار: مثلاً انکلتزده کی تأثیراتی، پارلمنتونك اول اسپانیا، و کیتدجه هولاندا و فرانسه، محاربه لرنده اجرای نفوذہ دعوتندن صوکره ظهور ایتمشدی. آمریکا انکلیزلرنده ایسه، آوروپا حکومتہ قارشى عصیان ایله باشلامشدر؛ فرانسه ده کی مبدأ تاریخی ده [۱۷۹۲] در.

ملت حمی بر آزرایت ایدر: ناپولئونک سفرلری بو اعتبار ایله پك بویوک بر تأثیر اجرا ایدرک یکی حیاتی هان هر طرفه داغیتمشدر. بوسبیلر اولا آوروپانك غربندن باشلایارق تدریجاً مرکزنده و نهایتده شرقنده انتشار ایتدی: حکومت مطلقه یه قارشى قیام ایله تجلی ایدن بو ناپولئون خاطراتی، عینی زمانده غربک اک اوزاق بر اولکاسنده ده اسپانیوللرک عینی جباره عصیانیه تمام اولمشدی. اونک ایچون، بوکون هر مملکتده، اک اسکی فرقه، مطلقاً بر حزب ملیدر.

بوتون حرکات ملیه نك بر نقطه اشتراکی واردر: هر ملتہ بر حق حکومت بخش ایدن بواساسک آکلاشیلما سی پك قولایسه ده، (ملت) تعیرینك آکلاشیلما سی پك کوچدر! هر ملت عینی کله یه باشقه بر معنا و یرییور، و بو معنارده منافع ملیه لر یله متناسب اولیور! بو اختلاف ایسه، جریانہ اک بویوک مانع اولمشدر. آلمانیا ده ملت اساسنك عرق اولدیغی، روسیه نك پانسلاویست محافلنده ده لسان و یا قرابت السنه، فرانسه، اسویچره و آمریقا ده ایسه خلقک آرزوی عمومیسی ایلری سوریلیور. بعض یرلرده ده، مجارستان ایچون آندراشینک قریسی یه سویلیدیکی کی، اتصال اراضی بی اساس عد ایتک ایستیورلر! فقط بو نظریه لرک هیچ بری اعتراضدن مصون قالاماشدر: مثلاً عرق اساسنه علم انسال علماسی، اتصال اراضی یه جغرافیون، حسیات عمومیة نظریه سنده بعض مؤرخلر اعتراض ایدیور؛ معترضلر، هر یرده اختلاط اولدیغندن هر ملتک ملز اولدیغی، هر مملکتک دیگر یله التصاق ایتدیکنی و هر حالده حسیات عمومیة نك تبدل ایتدیکنی سویلیورلر..

... بوسبیلر، ملتک معناسیله معیاری هنوز کشف ایدلمه مشدر.